

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

26 martie 2020*

„Reexaminarea Hotărârilor Tribunalului Uniunii Europene Simpson/Consiliul (T-646/16 P) și HG/Comisia (T-693/16 P) – Funcție publică – Compunerea completului de judecată care a pronunțat hotărârile în primă instanță – Procedură de numire a unui judecător la Tribunalul Funcției Publice a Uniunii Europene – Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Instanță constituită prin lege – Control de legalitate incident – Atingere adusă unității și coerenței dreptului Uniunii”

În cauzele conexe C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II,

având ca obiect reexaminarea, în temeiul articolului 256 alineatul (2) al doilea paragraf TFUE, a Hotărârilor Tribunalului Uniunii Europene (Camera de recursuri) din 19 iulie 2018, Simpson/Consiliul (T-646/16 P, nepublicată, EU:T:2018:493), și HG/Comisia (T-693/16 P, nepublicată, EU:T:2018:492), pronunțate în procedurile

Erik Simpson, funcționar al Consiliului Uniunii Europene, cu domiciliul în Bruxelles (Belgia),

împotriva

Consiliului Uniunii Europene (C-542/18 RX-II),

și

HG, funcționar al Comisiei Europene,

împotriva

Comisiei Europene (C-543/18 RX-II),

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta, vicepreședintă, doamna A. Prechal, domnii M. Vilaras, E. Regan, M. Safjan, S. Rodin și I. Jarukaitis, președinți de cameră, domnul M. Ilešič (raportor), doamna C. Toader și domnii D. Šváby, F. Biltgen și N. Piçarra, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: doamna V. Giacobbo-Peyronnel, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 21 mai 2019,

* Limbile de procedură: engleza și franceza.

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Simpson, de M. Velardo, avocate;
- pentru Consiliul Uniunii Europene, de M. Bauer și de R. Meyer, în calitate de agenți;
- pentru HG, de L. Levi, avocate;
- pentru Comisia Europeană, de G. Berscheid, de T. S. Bohr și de F. Erlbacher, în calitate de agenți;
- pentru guvernul bulgar, de E. Petranova, de L. Zaharieva și de T. Mitova, în calitate de agenți,

având în vedere articolul 62a și articolul 62b primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene,

după ascultarea concluziilor avocatei generale în ședința din 12 septembrie 2019,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prezentele proceduri au ca obiect reexaminarea Hotărârilor Tribunalului Uniunii Europene (Camera de recursuri) din 19 iulie 2018, Simpson/Consiliul (T-646/16 P, nepublicată, denumită în continuare „prima hotărâre supusă reexaminării”, EU:T:2018:493), și HG/Comisia (T-693/16 P, nepublicată, denumită în continuare „a doua hotărâre supusă reexaminării”, EU:T:2018:492) (denumite în continuare, împreună, „hotărârile supuse reexaminării”).
- 2 Prin intermediul primei hotărâri supuse reexaminării, Tribunalul a anulat Ordonanța Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene din 24 iunie 2016, Simpson/Consiliul (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136), prin care acesta a respins acțiunea formulată de domnul Erik Simpson vizând, pe de o parte, anularea deciziei Consiliului Uniunii Europene din 9 decembrie 2010 de respingere a cererii sale de avansare la gradul AD 9 în urma reușitei sale la concursul general EPSO/AD/113/07 organizat pentru recrutarea de șefi de unitate de grad AD 9, printre altele de limbă estonă, în domeniul traducerii, precum și a deciziei Consiliului din 7 octombrie 2011 de respingere a reclamației sale formulate împotriva acestei prime decizii din 9 decembrie 2010 (denumită în continuare „decizia din 7 octombrie 2011”) și, pe de altă parte, obligarea Consiliului la repararea prejudiciului suferit. Această ordonanță a fost dată în urma pronunțării Hotărârii Tribunalului din 22 octombrie 2015, Consiliul/Simpson (T-130/14 P, EU:T:2015:796), prin care s-a anulat Hotărârea Tribunalului Funcției Publice din 12 decembrie 2013, Simpson/Consiliul (F-142/11, EU:F:2013:201), și s-a trimis cauza spre rejudecare acestuia din urmă.
- 3 Prin intermediul celei de a doua hotărâri supuse reexaminării, Tribunalul a anulat Hotărârea Tribunalului Funcției Publice din 19 iulie 2016, HG/Comisia (F-149/15, EU:F:2016:155), prin care acesta a respins acțiunea formulată de HG vizând în principal, pe de o parte, anularea deciziei Comisiei Europene din 10 februarie 2015 prin care i s-a aplicat sancțiunea disciplinară a suspendării avansării în treaptă timp de 18 luni și prin care a fost obligat la repararea prejudiciului suferit de Comisie în cuantum de 108 596,35 de euro (denumită în continuare „decizia din 10 februarie 2015”), precum și, în măsura în care este necesar, anularea deciziei de respingere a reclamației și, pe de altă parte, obligarea Comisiei la repararea prejudiciului pretins a fi fost suferit.
- 4 Reexaminarea privește problema dacă, având în vedere în special principiul general al securității juridice, hotărârile supuse reexaminării aduc atingere unității sau coerenței dreptului Uniunii prin faptul că Tribunalul, în calitate de instanță de recurs, a declarat nelegală compunerea completului de

judecată din cadrul Tribunalului Funcției Publice, care a dat Ordonanța din 24 iunie 2016, Simpson/Consiliul (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136), și Hotărârea din 19 iulie 2016, HG/Comisia (F-149/15, EU:F:2016:155) (denumite în continuare, împreună, „deciziile atacate”), pentru motivul că procedura de numire a unuia dintre membrii acestui complet era viciată, fapt care determina încălcarea principiului judecătorului legal, consacrat la articolul 47 al doilea paragraf prima teză din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

- 5 Reexaminarea privește de asemenea aspectul dacă, la fel ca actele menționate la articolul 277 TFUE, numirea unui judecător poate face obiectul unui control de legalitate incident sau dacă un astfel de control de legalitate incident este – în principiu sau după trecerea unei anumite perioade – exclus sau limitat la anumite tipuri de neregularități în scopul de a se asigura stabilitatea juridică și autoritatea de lucru judecat.

Cadrul juridic

Carta

- 6 Articolul 47 din cartă, intitulat „Dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil”, prevede, la primul și la al doilea paragraf, următoarele:

„Orice persoană ale cărei drepturi și libertăți garantate de dreptul Uniunii sunt încălcate are dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe judecătorești, în conformitate cu condițiile stabilite de prezentul articol.

Orice persoană are dreptul la un proces echitabil, public și într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege. Orice persoană are posibilitatea de a fi consiliată, apărată și reprezentată.”

Decizia 2004/752/CE, Euratom și anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene

- 7 Considerentul (6) al Deciziei 2004/752/CE, Euratom a Consiliului din 2 noiembrie 2004 de instituire a Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene (JO 2004, L 333, p. 7, Ediție specială, 01/vol. 5, p. 142) prevedea:

„Numărul judecătorilor ce constituie camera jurisdicțională ar trebui să fie adaptat la numărul cauzelor. Pentru a facilita luarea deciziei Consiliului de numire a judecătorilor, ar trebui să se prevadă instituirea de către Consiliu a unui comitet consultativ independent care să verifice dacă sunt îndeplinite condițiile relevante de către candidaturile prezentate.”

- 8 Potrivit articolului 2 din Decizia 2004/752, o anexă I, intitulată „Tribunalul Funcției Publice a Uniunii Europene”, a fost adăugată la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene. Această anexă, în versiunea aplicabilă la momentul deciziilor atacate (denumită în continuare „anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene”), prevedea la articolul 2:

„Tribunalul Funcției Publice este alcătuit din șapte judecători. [...]

Judecătorii sunt numiți pentru o perioadă de șase ani. Judecătorii al căror mandat se încheie pot fi numiți din nou.

Orice post vacant este completat prin numirea unui nou judecător pe o perioadă de șase ani.”

- 9 Articolul 3 din anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene prevedea:

„(1) Judecătorii sunt numiți de Consiliu, hotărând în conformitate cu articolul 257 al patrulea paragraf [TFUE], după consultarea [comitetului consultativ independent] prevăzut de prezentul articol. La numirea judecătorilor, Consiliul asigură o componență cât mai echilibrată a Tribunalului Funcției Publice pe criteriul geografic cât mai extins posibil dintre resortisanții statelor membre și în ceea ce privește sistemele juridice naționale reprezentate.

(2) Orice persoană care este cetățean al Uniunii Europene și îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 257 al patrulea paragraf [TFUE] își poate prezenta candidatura. Consiliul, hotărând la recomandarea Curții de Justiție [a Uniunii Europene], determină condițiile și modalitățile de depunere și de prelucrare a acestor candidaturi.

(3) Se constituie un comitet alcătuit din șapte persoane selectate dintre foști membri ai Curții [...] și ai Tribunalului și dintre juriști recunoscuți pentru competențele lor. Desemnarea membrilor comitetului și normele de funcționare sunt determinate de Consiliu, hotărând la recomandarea președintelui Curții [...]

(4) Comitetul își dă avizul asupra caracterului corespunzător al candidaților de a exercita funcția de judecător al Tribunalului Funcției Publice. Comitetul atașează avizului său o listă de candidați care dețin cea mai potrivită experiență de nivel înalt. O astfel de listă conține numele a cel puțin de două ori mai mulți candidați față de numărul judecătorilor ce urmează a fi numiți de Consiliu.”

Apelul public la candidaturi din 3 decembrie 2013

- 10 La data de 3 decembrie 2013, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un apel public la candidaturi pentru numirea unor judecători la Tribunalul Funcției Publice a Uniunii Europene (JO 2013, C 353, p. 11, denumit în continuare „apelul public la candidaturi din 3 decembrie 2013”), al cărui punct 4 era formulat după cum urmează:

„Întrucât mandatul a doi judecători va expira la 30 septembrie 2014, se lansează un apel la candidaturi în vederea numirii a doi noi judecători pentru o perioadă de șase ani, și anume 1 octombrie 2014-30 septembrie 2020.”

Decizia (UE, Euratom) 2016/454

- 11 Considerentele (1)-(6) ale Deciziei (UE, Euratom) 2016/454 a Consiliului din 22 martie 2016 de numire a trei judecători la Tribunalul Funcției Publice a Uniunii Europene (JO 2016, L 79, p. 30) au următorul cuprins:

„(1) Mandatele a doi judecători în cadrul Tribunalului Funcției Publice [...] s-au încheiat la 30 septembrie 2014 și mandatul unui alt judecător s-a încheiat la 31 august 2015. Prin urmare, în conformitate cu articolul 2 și articolul 3 alineatul (1) din anexa I la [...] Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene [...], este necesar să se numească trei judecători care să ocupe aceste posturi vacante.

(2) În urma unui apel public la candidaturi [din 3 decembrie] 2013 [...], comitetul instituit în temeiul articolului 3 alineatul (3) din anexa I la [Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene] a emis un aviz cu privire la caracterul corespunzător al candidaților de a exercita funcția de judecător în cadrul Tribunalului Funcției Publice. Comitetul de selecție a anexat la avizul său o listă de șase candidați care dețin cea mai potrivită experiență de nivel înalt.

- (3) În urma acordului politic privind reforma arhitecturii juridice a Uniunii Europene care a condus la adoptarea Regulamentului (UE, Euratom) 2015/2422 al Parlamentului European și al Consiliului [din 16 decembrie 2015 de modificare a Protocolului nr. 3 privind Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene (JO 2015, L 341, p. 14)], Curtea de Justiție [a Uniunii Europene] a prezentat la 17 noiembrie 2015 o propunere pentru un regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind transferul către Tribunal [...] al competenței de a se pronunța în primă instanță asupra litigiilor dintre Uniune și agenții acesteia, cu începere de la 1 septembrie 2016.
- (4) În aceste împrejurări, din motive de timp, este oportun să nu se publice un nou apel public la candidaturi, ci mai degrabă să se recurgă la lista celor șase candidați care dețin cea mai potrivită experiență de nivel înalt, stabilită de comitetul de selecție în urma apelului public la candidaturi [din 3 decembrie] 2013.
- (5) Prin urmare, este oportună numirea ca judecători în cadrul Tribunalului Funcției Publice a trei persoane dintre cele care figurează pe lista menționată anterior, astfel încât să se asigure o componență echilibrată a Tribunalului Funcției Publice, pe o bază geografică cât mai extinsă posibil, din rândul resortisanților statelor membre și în ceea ce privește sistemele juridice naționale reprezentate. Din lista respectivă, cele trei persoane având cea mai potrivită experiență de nivel înalt sunt domnul Sean Van Raepenbusch, domnul João Sant’Anna și domnul Alexander Kornezov. Domnul João Sant’Anna și domnul Alexander Kornezov ar trebui să fie numiți cu începere de la data intrării în vigoare a prezentei decizii. Deoarece domnul Sean Van Raepenbusch a fost deja judecător în cadrul Tribunalului Funcției Publice până la 30 septembrie 2014 și continuă să dețină mandatul până la adoptarea unei decizii a Consiliului în conformitate cu articolul 5 din [Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene], acesta ar trebui să fie numit pentru un nou mandat cu începere din ziua următoare datei încheierii mandatului său precedent.
- (6) În temeiul articolului 2 din anexa I la [Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene], orice post vacant este completat prin numirea unui nou judecător pentru o durată de șase ani. Cu toate acestea, de la aplicarea propunerii de regulament privind transferul către Tribunalul Uniunii Europene al competenței de a se pronunța în primă instanță asupra litigiilor dintre Uniune și agenții acesteia, Tribunalul Funcției Publice nu va mai exista, iar mandatul celor trei judecători numiți prin prezenta decizie va înceta astfel *ipso facto* în ziua care precedă data de la care se aplică regulamentul respectiv.”

¹² Articolul 1 din Decizia 2016/454 prevede:

„Următoarele persoane sunt numite judecători în cadrul Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene:

- domnul Sean Van Raepenbusch, începând cu 1 octombrie 2014;
- domnul João Sant’Anna, începând cu 1 aprilie 2016;
- domnul Alexander Kornezov, începând cu 1 aprilie 2016.”

Istoricul cauzelor supuse reexaminării

Procedura de numire în cauză

- 13 Prin Decizia 2009/474/CE, Euratom a Consiliului din 9 iunie 2009 de numire a unui judecător al Tribunalului Funcției Publice a Uniunii Europene (JO 2009, L 156, p. 56), doamna Rofes i Pujol a fost numită judecător al Tribunalului Funcției Publice pentru o perioadă de șase ani, începând cu 1 septembrie 2009 până la 31 august 2015.
- 14 În urma apelului public la candidaturi din 3 decembrie 2013, lansat în perspectiva expirării, la 30 septembrie 2014, a mandatelor altor doi judecători ai Tribunalului Funcției Publice, și anume domnii Van Raepenbusch și Kreppel, comitetul menționat la articolul 3 alineatul (3) din anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumit în continuare „comitetul de selecție”) a întocmit o listă cu șase candidați.
- 15 Întrucât Consiliul nu a procedat, înainte de expirarea acestor două mandate, la numirea unor judecători pe posturile ocupate de domnii Van Raepenbusch și Kreppel, aceștia din urmă și-au continuat activitatea și după data de 30 septembrie 2014 în temeiul articolului 5 al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, potrivit căruia orice judecător își continuă activitatea până la preluarea funcției de către succesorul său. Această dispoziție era aplicabilă judecătorilor Tribunalului Funcției Publice în temeiul articolului 5 primul paragraf din anexa I la statutul menționat.
- 16 Nu s-a publicat niciun apel public la candidaturi în perspectiva încheierii mandatului doamnei Rofes i Pujol. În acest context și în temeiul dispozițiilor menționate la punctul precedent, aceasta din urmă a continuat să își desfășoare activitatea și după 31 august 2015.
- 17 Prin Decizia 2016/454, Consiliul a numit, la 22 martie 2016, trei judecători la Tribunalul Funcției Publice, și anume domnul Van Raepenbusch, cu începere de la 1 octombrie 2014, precum și domnii Sant’Anna și Kornezov, cu începere de la 1 aprilie 2016. În vederea derulării procedurii de numire pe aceste trei posturi de judecători (denumită în continuare „procedura de numire în cauză”), Consiliul a utilizat lista de candidați întocmită în urma apelului public la candidaturi din 3 decembrie 2013, inclusiv pentru postul vacant ocupat anterior de doamna Rofes i Pujol (denumit în continuare „al treilea post”), deși respectivul apel public la candidaturi nu viza acest post.
- 18 Domnii Sant’Anna și Kornezov au depus jurământul la 13 aprilie 2016.
- 19 Prin decizia din 14 aprilie 2016 (JO 2016, C 146, p. 11), Tribunalul Funcției Publice i-a repartizat pe domnii judecători Bradley, Sant’Anna și Kornezov în Camera a doua în perioada 14 aprilie-31 august 2016.

Cauza C-542/18 RX-II

Situația de fapt aflată la originea litigiului

- 20 Domnul Simpson, care era agent auxiliar în cadrul unității de traducere de limbă estoniană a Consiliului de la 1 iunie 2004, a fost recrutat la 1 ianuarie 2005 ca funcționar stagiar de gradul AD 5, după ce a reușit la concursul general EPSO/LA/3/03 destinat constituirii unei liste de rezervă pentru recrutarea de traducători adjuncți de grad (LA) 8. El a fost promovat la gradul AD 6 la 1 ianuarie 2008.

- 21 În cursul anului 2009, domnul Simpson a reușit la concursul EPSO/AD/113/07. Lista de rezervă a concursului a fost publicată la 28 aprilie 2009. La data de 25 iunie 2010, domnul Simpson a solicitat, în temeiul articolului 90 alineatul (1) din Statutul funcționarilor Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”), să fie avansat la gradul AD 9, invocând faptul că reușise la concursul EPSO/AD/113/07 corespunzător acestui grad și împrejurarea că trei funcționari care se aflau, în opinia sa, într-o situație comparabilă cu a sa beneficiaseră de avansare în grad în urma reușitei la un concurs privind un grad mai ridicat decât al lor.
- 22 Prin nota din 9 decembrie 2010, Consiliul a respins această cerere, arătând că, în lipsa unei dispoziții statutare care să le confere funcționarilor dreptul de a beneficia în mod automat de o avansare în grad în temeiul reușitei la un concurs privind un grad mai mare decât al lor, o astfel de decizie nu putea fi acordată decât în lumina interesului serviciului și că, în speță, raportat la situația unității de traducere de limbă estoniană în cursul anului 2010, acest interes nu exista.
- 23 Împotriva acestei decizii a Consiliului, domnul Simpson a introdus o reclamație la Consiliu la data de 8 martie 2011, în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut. Reclamația sa a fost respinsă prin decizia din 7 octombrie 2011.
- Procedurile de pe rolul Tribunalului Funcției Publice și al Tribunalului care au precedat adoptarea primei hotărâri supuse reexaminării*
- 24 La 27 decembrie 2011, domnul Simpson a sesizat Tribunalul Funcției Publice cu o acțiune formulată împotriva deciziei din 7 octombrie 2011.
- 25 Prin Hotărârea din 12 decembrie 2013, Simpson/Consiliul (F-142/11, EU:F:2013:201), Tribunalul Funcției Publice a anulat decizia din 7 octombrie 2011 pentru încălcarea obligației de motivare.
- 26 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului la 24 februarie 2014, Consiliul a declarat recurs împotriva acestei hotărâri.
- 27 Prin Hotărârea din 22 octombrie 2015, Consiliul/Simpson (T-130/14 P, EU:T:2015:796), Tribunalul a admis acest recurs pentru motivul că raționamentul Tribunalului Funcției Publice era viciat de o inexactitate materială și a trimis cauza spre rejudecare la acesta din urmă.
- 28 Prin Ordonanța din 24 iunie 2016, Simpson/Consiliul (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136), Camera a doua a Tribunalului Funcției Publice a respins acțiunea domnului Simpson în totalitate.
- 29 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului la 6 septembrie 2016, domnul Simpson a declarat recurs împotriva acestei ordonanțe. Recursul declarat a fost înregistrat la grefa Tribunalului sub numărul T-646/16 P.
- 30 La 21 martie 2018, președintele Camerei de recursuri a Tribunalului a decis redeschiderea procedurii scrise în această cauză în urma pronunțării, pe de o parte, a Hotărârii din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), prin care Tribunalul (Camera de recursuri) a anulat Hotărârea din 28 iunie 2016, FV/Consiliul (F-40/15, EU:F:2016:137), pentru nelegala compunere a completului de judecată care a pronunțat această din urmă hotărâre și, pe de altă parte, a Deciziei din 19 martie 2018, Reexaminare FV/Consiliul (C-141/18 RX, EU:C:2018:218), prin care Curtea (Camera de reexaminare) a decis că nu era necesară reexaminarea acestei hotărâri.
- 31 La 22 martie 2018, Tribunalul a invitat părțile să își prezinte observațiile cu privire la efectele care trebuie deduse, în cauza T-646/16 P, din Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22). Ca răspuns la această invitație, părțile au arătat, pe de o parte, că un motiv întemeiat pe compunerea nelegală a completului de judecată, astfel cum a constatat Tribunalul în hotărârea

menționată, este un motiv de ordine publică care trebuie examinat din oficiu de instanța de recurs și, pe de altă parte, că Ordonanța Tribunalului Funcției Publice din 24 iunie 2016, Simpson/Consiliul (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136), a fost semnată de același complet de judecată a cărui compunere a fost considerată nelegală în hotărârea amintită. Astfel, potrivit părților, această ordonanță a Tribunalului Funcției Publice trebuia anulată pentru motive identice cu cele reținute de Tribunal în aceeași hotărâre.

Prima hotărâre supusă reexaminării

- 32 Prin intermediul primei hotărâri supuse reexaminării, Tribunalul a anulat Ordonanța Tribunalului Funcției Publice din 24 iunie 2016, Simpson/Consiliul (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136), și a trimis cauza spre rejudecare unei alte camere a Tribunalului decât cea care a statuat asupra recursului pentru a se soluționa acțiunea în primă instanță.
- 33 Punctele 38-46 din prima hotărâre supusă reexaminării au următorul cuprins:
- „38 În primul rând, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, un motiv întemeiat pe nelegalitatea compunerii completului de judecată constituie un motiv de ordine publică ce trebuie examinat din oficiu de instanța de recurs, chiar și în ipoteza în care această nelegalitate nu a fost invocată în primă instanță (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iulie 2008, Chronopost și La Poste/UFEX și alții, C-341/06 P și C-342/06 P, EU:C:2008:375, punctele 44-50 și jurisprudența citată).
- 39 În al doilea rând, trebuie amintit de asemenea că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, instanța Uniunii nu poate în principiu să își întemeieze decizia pe un motiv de drept invocat din oficiu, fie el chiar de ordine publică, fără să fi invitat în prealabil părțile să își prezinte observațiile cu privire la respectivul motiv (a se vedea Hotărârea din 17 decembrie 2009, Reexaminare M/EMEA, C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, punctul 57 și jurisprudența citată).
- 40 În al treilea rând, trebuie evidențiat că, în Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), în cadrul examinării motivului întemeiat pe nelegalitatea compunerii completului de judecată invocat de reclamant întrucât procedura de numire a unuia dintre judecătorii care au făcut parte din acest complet ar fi fost viciată, Tribunalul a statuat după cum urmează.
- 41 În primul rând, Tribunalul a constatat că Tribunalul Funcției Publice (Camera a doua), la data pronunțării Hotărârii din 28 iunie 2016, FV/Consiliul (F-40/15, EU:F:2016:137), era compus din domnii judecători K. Bradley, J. Sant’Anna și A. Kornezov. Tribunalul a mai constatat că, potrivit dispozitivului și considerentului (5) al [Deciziei 2016/454], Consiliul a numit ca judecători la Tribunalul Funcției Publice, în primul rând, pe domnul S. Van Raepenbusch, în al doilea rând, pe domnul Sant’Anna și, în al treilea rând, pe domnul Kornezov. Astfel, Tribunalul a arătat că domnul judecător Bradley nu a fost numit judecător la Tribunalul Funcției Publice prin Decizia 2016/454 și nu putea fi, așadar, judecătorul vizat de motivul amintit la punctul 40 de mai sus, dar că, în schimb, domnii judecători Sant’Anna și Kornezov au fost numiți judecători la Tribunalul Funcției Publice prin această decizie.
- 42 În al doilea rând, Tribunalul a examinat motivul referitor la nelegalitatea procedurii de numire pentru motivul că pe [al treilea post] Consiliul a numit un judecător alegând din lista de candidați întocmită în urma apelului public la candidaturi [din 3 decembrie 2013] pentru posturile vacante ocupate de domnii judecători Van Raepenbusch și Kreppel în cadrul Tribunalului Funcției Publice, în condițiile în care această listă nu fusese întocmită pentru numirea unui judecător pe [al treilea post]. În această privință, la punctul 51 din Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), Tribunalul a statuat că, prin recurgerea la lista

întocmită în urma apelului public la candidaturi din 3 decembrie 2013 pentru ocuparea celui de al treilea post [...], Consiliul a încălcat cadrul juridic impus prin apelul public la candidaturi din 3 decembrie 2013. Astfel, după ce a amintit că, potrivit dispozitivului și considerentului (5) al Deciziei 2016/454, Consiliul a numit în calitate de judecători la Tribunalul Funcției Publice, în primul rând, pe domnul Van Raepenbusch, în al doilea rând, pe domnul Sant'Anna și, în al treilea rând, pe domnul Kornezov, Tribunalul a statuat că această instituție era îndreptățită să recurgă la această listă pentru primele două numiri, dar nu și pentru a treia numire.

- 43 În al treilea rând, la punctul 78 din Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), Tribunalul a ajuns la concluzia că, având în vedere importanța respectării normelor care reglementează numirea unui judecător pentru încrederea justițiabililor și a publicului în independența și imparțialitatea instanțelor judecătorești, judecătorul în cauză nu poate fi considerat o instanță judecătorească legal constituită în sensul articolului 47 al doilea paragraf prima teză din [cartă] și a anulat în totalitate Hotărârea din 28 iunie 2016, FV/Consiliul (F-40/15, EU:F:2016:137).
- 44 În speță, este suficient să se constate că Ordonanța [din 24 iunie 2016, Simpson/Consiliul (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136)] a fost adoptată de Tribunalul Funcției Publice (Camera a doua), compus din domnii judecători Bradley, Sant'Anna și Kornezov, respectiv de același complet de judecată precum cel care a pronunțat Hotărârea din 28 iunie 2016, FV/Consiliul (F-40/15, EU:F:2016:137), și a cărui compunere a fost considerată nelegală în Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22).
- 45 Astfel, trebuie invocat din oficiu motivul întemeiat pe nelegalitatea compunerii completului de judecată care, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții evocate la punctul 38 de mai sus, constituie un motiv de ordine publică ce trebuie examinat din oficiu de instanța de recurs, chiar și în ipoteza în care această nelegalitate nu a fost invocată în primă instanță (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iulie 2008, Chronopost și La Poste/UFEX și alții, C-341/06 P și C-342/06 P, EU:C:2008:375, punctele 44-50 și jurisprudența citată) și, după ascultarea părților, să aplice în speță principiile amintite de Tribunal în Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22).
- 46 Prin urmare, ordonanța atacată trebuie anulată în totalitate dat fiind că s-a încălcat principiul judecătorului legal consacrat la articolul 47 al doilea paragraf prima teză din [cartă], fără a fi necesar să fie analizate motivele invocate de reclamant.”

Cauza C-543/18 RX-II

Situația de fapt aflată la originea litigiului

- 34 În perioada 16 mai 2007-31 august 2013, HG, funcționar al Comisiei, a fost repartizat la Delegația Comisiei pe lângă Organizația Națiunilor Unite la New York (Statele Unite).
- 35 La 15 septembrie 2008, Comisia și HG au semnat, în temeiul articolului 5 din anexa X la statut, un acord de punere la dispoziție a unei locuințe de serviciu corespunzătoare nevoilor familiei sale (denumită în continuare „locuința de serviciu”).
- 36 În luna octombrie 2008, HG l-a informat pe șeful administrației delegației Comisiei pe lângă Organizația Națiunilor Unite la New York, doamna A, pe de o parte, că nu s-a putut muta în locuința de serviciu din cauza problemelor de sănătate ale fiicei sale, născută în luna iunie a aceluiași an, și, pe de altă parte, că va ocupa locuința de serviciu, dar va locui în mod regulat și în apartamentul soției sale, pentru a profita de compania familiei sale. HG susține de asemenea că a informat-o pe doamna

A la o dată neprecizată că unul dintre prietenii săi, domnul B, va ocupa locuința de serviciu timp de „câteva ore” sau timp de „două zile la fiecare două săptămâni” în calitate de „administrator” al acesteia. În această privință, HG arată, pe de o parte, că i-a solicitat domnului B, în luna septembrie 2008, să se adreseze furnizorului de electricitate pentru îndeplinirea formalităților necesare pentru locuința de serviciu și, pe de altă parte, că i-a dat cheia locuinței de serviciu în luna decembrie 2008.

- 37 Prin decizia din 10 februarie 2015, autoritatea împuternicită să facă numiri tripartită (denumită în continuare „AIPN tripartită”) a considerat că, în primul rând, prin faptul că nu a locuit cu familia sa în locuința de serviciu, HG a încălcat articolul 5 din anexa X la statut, în al doilea rând, prin omisiunea de a semna el însuși contractul de furnizare a energiei electrice, acesta și-a încălcat obligațiile care decurg din cuprinsul punctului 22.10.11.4 din vademecumul Direcției Generale (DG) „Relații externe” adresat personalului angajat în cadrul delegațiilor și, în al treilea rând, comportamentul culpabil al lui HG a stat la baza prejudiciului rezultând din suportarea de către instituție a costului pentru închirierea nejustificată a locuinței de serviciu. În consecință, AIPN tripartită i-a aplicat lui HG sancțiunea disciplinară a suspendării avansării în treaptă pentru o perioadă de 18 luni și l-a obligat la repararea respectivului prejudiciu în cuantum de 108 596,35 euro.
- 38 La 9 mai 2015, HG a depus o reclamație în temeiul articolului 90 alineatul (2) din statut împotriva deciziei din 10 februarie 2015. Reclamația a fost respinsă prin decizia AIPN tripartită din 10 septembrie 2015.

Procedurile de pe rolul Tribunalului Funcției Publice și al Tribunalului care au precedat adoptarea celei de a doua hotărâri supuse reexaminării

- 39 Prin cererea introductivă primită la grefa Tribunalului Funcției Publice la 21 decembrie 2015, HG a introdus o acțiune având ca obiect, cu titlu principal, pe de o parte, anularea deciziei din 10 februarie 2015, precum și, dacă este necesar, a deciziei de respingere a reclamației sale și, pe de altă parte, obligarea Comisiei la repararea prejudiciului pretins a fi fost suferit.
- 40 Prin Hotărârea din 19 iulie 2016, HG/Comisia (F-149/15, EU:F:2016:155), Camera a doua a Tribunalului Funcției Publice a respins această acțiune și a obligat HG să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de Comisie.
- 41 Prin memoriul depus la grefa Tribunalului la 28 septembrie 2016, HG a declarat recurs împotriva acestei hotărâri. Recursul a fost înregistrat la grefa Tribunalului sub numărul T-693/16 P.
- 42 În urma pronunțării Hotărârii din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), al cărei conținut este rezumat la punctul 30 din prezenta hotărâre, HG s-a adresat Tribunalului, prin actul depus la 31 ianuarie 2018, pentru a afla dacă intenționa să primească observațiile părților cu privire la consecințele acelei hotărâri în ceea ce privește recursul său.
- 43 Prin Ordonanța din 23 martie 2018, președintele Camerei de recursuri a Tribunalului a redeschis faza orală a procedurii. La 26 martie 2018, Tribunalul a invitat părțile să prezinte observații cu privire la consecințele care trebuie deduse, în speță, din Hotărârea FV/Consiliul.
- 44 Ca răspuns la această invitație, părțile au arătat că Hotărârea Tribunalului Funcției Publice din 19 iulie 2016, HG/Comisia (F-149/15, EU:F:2016:155), fusese pronunțată de același complet de judecată a cărui compunere a fost considerată nelegală în Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22). HG a arătat de asemenea că un motiv întemeiat pe nelegalitatea compunerii completului de judecată precum cel constatat de Tribunal în această din urmă hotărâre este un motiv de ordine publică și a concluzionat că Hotărârea Tribunalului Funcției Publice din 19 iulie 2016, HG/Comisia (F-149/15, EU:F:2016:155), trebuie anulată pentru aceleași motive precum cele reținute de Tribunal în Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22). În ceea ce

privește Comisia, aceasta a recunoscut că motivele pe baza cărora Tribunalul a pronunțat această din urmă hotărâre ar putea justifica anularea Hotărârii Tribunalului Funcției Publice din 19 iulie 2016, HG/Comisia (F-149/15, EU:F:2016:155), și trimiterea cauzei la o altă cameră a Tribunalului decât cea chemată să se pronunțe asupra recursului formulat de HG.

A doua hotărâre supusă reexaminării

- 45 Prin a doua hotărâre supusă reexaminării, Tribunalul a anulat Hotărârea Tribunalului Funcției Publice din 19 iulie 2016, HG/Comisia (F-149/15, EU:F:2016:155), și a trimis cauza spre judecare unei alte camere a Tribunalului decât cea care s-a pronunțat asupra recursului în vederea soluționării în primă instanță a acțiunii.
- 46 Această decizie se întemeiază, la punctele 39-47 din a doua hotărâre supusă reexaminării, pe o motivare care, în esență, este identică cu cea reprodusă la punctul 33 din prezenta hotărâre.

Procedura de pe rolul Curții

- 47 În urma propunerii primului avocat general, Camera de reexaminare a considerat, prin Deciziile sale din 17 septembrie 2018, Reexaminare Simpson/Consiliul (C-542/18 RX), și Reexaminare HG/Comisia (C-543/18 RX), adoptate în temeiul articolului 62 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și al articolului 193 alineatul (4) din Regulamentul de procedură al Curții, că era necesară reexaminarea hotărârilor în cauză pentru a stabili dacă aduc atingere unității sau coerenței dreptului Uniunii. Pe de altă parte, în temeiul articolului 195 alineatul (5) din Regulamentul de procedură, Camera de reexaminare a decis, la 14 februarie 2019, să solicite Curții să trimită Marii Camere cele două cauze supuse reexaminării.
- 48 Dată fiind conexitatea cauzelor C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II, acestea trebuie conexe în vederea pronunțării hotărârii, părțile având posibilitatea de a-și exprima în ședință poziția cu privire la oportunitatea unei astfel de conexări.

Cu privire la reexaminare

- 49 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că răspunsul la întrebarea care face obiectul reexaminării, reprodusă la punctele 4 și 5 din prezenta hotărâre, nu poate fi dedus din simplul fapt că, prin Decizia din 19 martie 2018 Reexaminare FV/Consiliul (C-141/18 RX, EU:C:2018:218), Curtea a decis că nu se impunea reexaminarea Hotărârii din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), pe care Tribunalul și-a întemeiat hotărârile supuse reexaminării. Astfel, după cum reiese din cuprinsul punctelor 4 și 5 din această decizie a Curții, ea a fost motivată de împrejurarea că, în propunerea sa de reexaminare a Hotărârii din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), primul avocat general, expunând motivele speciale care l-au determinat să sesizeze Camera de reexaminare, a indicat în același timp că apreciază că această hotărâre „nu prezintă, în raționamentul juridic pe care îl conține, un risc serios de atingere adusă unității sau coerenței dreptului Uniunii”. Rezulta astfel din această propunere de reexaminare că nu erau îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 62 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene în vederea reexaminării unei decizii a Tribunalului.
- 50 În ceea ce privește răspunsul la întrebarea care face obiectul prezentei reexaminări, este necesar să se analizeze într-o primă etapă dacă, având în vedere în special principiul general al securității juridice, Tribunalul a săvârșit erori de drept anulând deciziile atacate pentru motivul că respectivul complet de judecată al Tribunalului Funcției Publice care a pronunțat aceste decizii era compus în mod nelegal din

cauza unei neregularități care a viciat procedura de numire a unuia dintre membrii acestui complet și care a atras după sine o încălcare a principiului judecătorului legal consacrat la articolul 47 al doilea paragraf prima teză din cartă.

- 51 În cadrul acestei analize, trebuie să se stabilească, pe de o parte, în ce condiții numirea unui judecător poate face obiectul unui control de legalitate incident, asemeni actelor prevăzute la articolul 277 TFUE. Pe de altă parte, trebuie să se verifice dacă, în cazul în care se stabilește neregularitatea privind procedura de numire constatată de Tribunal, aceasta a atras efectiv după sine o încălcare a articolului 47 al doilea paragraf prima teză din cartă, care să justifice anularea acestor decizii.
- 52 În ipoteza în care analiza menționată ar scoate la iveală că hotărârile supuse reexaminării sunt efectiv viciate de erori de drept, va fi necesar să se evalueze, într-o a doua etapă, dacă aceste hotărâri aduc atingere unității sau coerenței dreptului Uniunii.

Cu privire la condițiile unui control de legalitate incident al procedurii de numire în cauză

- 53 În hotărârile supuse reexaminării, Tribunalul a statuat că se impunea să se invoce din oficiu motivul întemeiat pe nelegalitatea compunerii completului de judecată care a pronunțat deciziile atacate. Astfel, acesta, întemeindu-se pe Hotărârea Curții din 1 iulie 2008, Chronopost și La Poste/UFEX și alții (C-341/06 P și C-342/06 P, EU:C:2008:375), precum și pe Hotărârea Tribunalului din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), a considerat că era vorba despre un motiv de ordine publică care trebuia, în acest temei, să fie analizat din oficiu de instanța de recurs, chiar și în ipoteza în care această nelegalitate nu a fost invocată în primă instanță.
- 54 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate că Decizia 2016/454, prin care succesorul în al treilea post a fost numit în calitate de judecător la Tribunalul Funcției Publice, nu constituie, astfel cum a arătat doamna avocată generală în special la punctele 118-124 din concluziile sale, un act cu aplicabilitate generală în sensul articolului 277 TFUE.
- 55 Cu toate acestea, rezultă din dreptul fundamental la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe judecătorești independente, imparțiale și constituite în prealabil prin lege, garantat de articolul 47 din cartă, că orice justițiabil trebuie, în principiu, să aibă posibilitatea de a invoca o încălcare a acestui drept. Rezultă că instanța Uniunii trebuie să poată verifica dacă o neregularitate care viciază procedura de numire în cauză a fost de natură să conducă la o încălcare a acestui drept fundamental.
- 56 Trebuie să se analizeze de asemenea dacă faptul că niciuna dintre părțile la prezentele cauze nu a invocat o obiecție cu privire la legalitatea completului de judecată care a adoptat deciziile atacate era de natură să împiedice Tribunalul să examineze din oficiu această legalitate.
- 57 În această privință, trebuie subliniat că garanțiile privind accesul la o instanță judecătorească independentă, imparțială și constituită în prealabil prin lege, dar mai ales cele care stabilesc noțiunea, precum și compunerea acesteia reprezintă piatra de temelie a dreptului la un proces echitabil. Acest drept implică faptul că orice instanță are obligația de a verifica dacă, prin modul în care este compusă, reprezintă o astfel de instanță judecătorească atunci când se ivește o îndoială serioasă cu privire la acest aspect. Această verificare este necesară pentru încrederea pe care instanțele dintr-o societate democratică trebuie să o inspire justițiabilului. În acest sens, un astfel de control reprezintă o formalitate esențială a cărei respectare intră în domeniul de aplicare al ordinii publice și trebuie analizată din oficiu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iulie 2008, Chronopost și La Poste/UFEX și alții, C-341/06 P și C-342/06 P, EU:C:2008:375, punctele 46 și 48).

58 Prin urmare, în hotărârile supuse reexaminării, Tribunalul a decis, fără a săvârși o eroare, să analizeze din oficiu legalitatea compunerii completului de judecată care a pronunțat deciziile atacate de vreme ce nelegalitatea aceluiași complet de judecată fusese constatată în Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22).

Cu privire la neregularitatea din procedura de numire în cauză și la incidența acesteia asupra dreptului părților la o instanță judecătorească constituită în prealabil prin lege

Neregularitatea din procedura de numire în cauză

59 În hotărârile supuse reexaminării, Tribunalul, făcând referire la Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), a concluzionat că Consiliul nu a respectat cadrul juridic impus prin apelul public la candidaturi din 3 decembrie 2013 atunci când a recurs, pentru ocuparea celui de al treilea post, la lista de candidați întocmită în urma acestui apel.

60 Această concluzie nu conține nicio eroare de drept.

61 Astfel, întrucât apelul public la candidaturi din 3 decembrie 2013 a fost lansat în mod explicit și exclusiv, potrivit punctului 4 din acesta, pentru ocuparea posturilor celor doi judecători al căror mandat expira la 30 septembrie 2014, și anume cele ocupate de domnii judecători Van Raepenbusch și Kreppel, iar nu pentru ocuparea și a celui de al treilea post, ocupat anterior de doamna judecătoare Rofes i Pujol al cărei mandat expira la 31 august 2015, Consiliul, prin faptul că a recurs la lista de candidați întocmită în urma acestui apel public la candidaturi pentru a face numirea pe acest din urmă post, a încălcat cadrul legal pe care l-a stabilit el însuși atunci când a publicat respectivul apel public la candidaturi și pe care era obligat să îl respecte. Nerespectarea acestui apel public la candidaturi nu poate fi justificată prin „motive de timp” la care face referire considerentul (4) al Deciziei 2016/454 în contextul reformei arhitecturii jurisdicționale a Uniunii Europene.

62 În schimb, contrar considerațiilor Tribunalului de la punctele 52-58 din Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), considerații care nu au fost de altfel reluate în mod expres în hotărârile supuse reexaminării, rezultă că utilizarea acestei liste pentru numirea pe al treilea post a fost în rest conformă cu normele care reglementează procedura de numire a judecătorilor la Tribunalul Funcției Publice.

63 Astfel, potrivit articolului 3 alineatul (4) a treia teză din anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, lista de candidați trebuia să conțină un număr de candidați cel puțin dublu față de numărul judecătorilor ce urmau a fi numiți de Consiliu. Or, lista întocmită în urma apelului public la candidaturi din 3 decembrie 2013 cuprindea șase candidați, ceea ce corespunde într-adevăr dublului numărului judecătorilor care au fost numiți pe baza acestei liste. Această dispoziție a fost astfel pe deplin respectată în speță.

64 În plus, niciun element nu permite să se pună la îndoială respectarea articolului 257 al patrulea paragraf prima teză TFUE, care impune ca membrii tribunalelor specializate să fie aleși dintre persoane care oferă garanțiile de independență depline și care au capacitatea cerută pentru exercitarea unor funcții jurisdicționale, a articolului 3 alineatul (2) prima teză din anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, potrivit căruia orice persoană care îndeplinește aceste condiții și care are cetățenia Uniunii își putea prezenta candidatura pentru posturile de judecător la Tribunalul Funcției Publice, sau a articolului 3 alineatul (4) a doua teză din această anexă în temeiul căruia lista întocmită de comitetul de selecție trebuie să indice candidații care dețin cea mai potrivită experiență de nivel înalt.

- 65 Astfel, nu s-a pus deloc la îndoială faptul că apelul public la candidaturi din 3 decembrie 2013 a fost deschis oricărui cetățean al Uniunii care îndeplinea condițiile prevăzute la articolul 257 al patrulea paragraf prima teză TFUE, că toți cei șase candidați care figurau pe lista întocmită în urma acestui apel public aveau cetățenia Uniunii și fuseseră considerați de comitetul de selecție ca fiind apti să exercite funcția de judecător la Tribunalul Funcției Publice și că această listă indica efectiv candidații care dețineau cea mai potrivită experiență de nivel înalt.
- 66 În ceea ce privește articolul 3 alineatul (1) a doua teză din anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, dispoziție potrivit căreia, la numirea judecătorilor la Tribunalul Funcției Publice, Consiliul asigură o componentă cât mai echilibrată a acestei instanțe pe criteriul geografic cât mai extins posibil dintre resortisanții statelor membre și în ceea ce privește sistemele juridice naționale reprezentate, Tribunalul a considerat, desigur, la punctul 56 din Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), că nu era exclus ca recurgerea la lista de candidați întocmită în urma apelului public la candidaturi din 3 decembrie 2013 pentru numirea unui judecător pe al treilea post să fi avut drept consecință excluderea unei părți a potențialilor candidați la acest post, în special a celor de naționalitate spaniolă care, ținând cont de cerința impusă de această dispoziție, au putut eventual fi descurajați să participe la acest apel public din moment ce Tribunalul Funcției Publice avea deja un membru spaniol la momentul apelului public la candidaturi, iar postul acestui membru nu era vizat de acest apel.
- 67 Cu toate acestea, o astfel de constatare nu permite în vreun fel să se considere că numirea judecătorului pe al treilea post ar fi condus la o componentă neechilibrată în ceea ce privește repartizarea geografică sau reprezentarea sistemelor juridice naționale în cadrul Tribunalului Funcției Publice și că, prin urmare, Consiliul ar fi efectuat această numire cu încălcarea articolului 3 alineatul (1) a doua teză din anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene. În fond, împrejurarea că unii potențiali candidați ar fi fost descurajați să participe la apelul public la candidaturi din 3 decembrie 2013, identificată de Tribunal la punctul 56 din Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), a rezultat în mod direct și exclusiv din faptul că acest apel public nu viza ocuparea celui de al treilea post, astfel încât această împrejurare nu poate fi considerată o neregularitate distinctă de cea identificată la punctul 61 din prezenta hotărâre.
- 68 Din considerațiile care precedă rezultă că neregularitatea procedurii de numire în cauză rezultă exclusiv din nerespectarea de către Consiliu a apelului public la candidaturi din 3 decembrie 2013, iar nu din încălcarea cerințelor care decurg din articolul 257 al patrulea paragraf TFUE sau din articolul 3 din anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Incidența neregularității în procedura de numire în cauză asupra dreptului părților la o instanță constituită în prealabil prin lege

- 69 În hotărârile reexamine, Tribunalul, întemeindu-se din nou pe Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22), a statuat că, având în vedere importanța respectării normelor care reglementează numirea unui judecător pentru încrederea justițiabililor și a publicului în independența și în imparțialitatea instanțelor judecătorești, judecătorul numit pe al treilea post nu poate fi considerat un judecător legal, în sensul articolului 47 al doilea paragraf prima teză din cartă.
- 70 Potrivit acestei dispoziții, orice persoană are dreptul la un proces echitabil, public și într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, constituită în prealabil prin lege.
- 71 În această privință, Curtea a statuat că cerințele de independență și de imparțialitate ale instanțelor țin de substanța dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă și a dreptului fundamental la un proces echitabil, care are o importanță esențială în calitate de garant al protecției ansamblului drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii și al menținerii valorilor comune ale statelor membre

prevăzute la articolul 2 TUE, în special a valorii statului de drept. Aceste cerințe postulează existența unor norme, în special în ceea ce privește compunerea instanței, numirea, durata funcției, precum și cauzele de abținere, de recuzare și de revocare a membrilor săi, care permit înlăturarea oricărei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea instanței respective în fața unor elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă. În ceea ce privește cu precădere deciziile de numire, este necesar în special ca condițiile de fond și modalitățile procedurale care guvernează adoptarea acestor decizii să fie de așa natură încât să nu poată da naștere unor astfel de îndoieli legitime în ceea ce privește judecătorii numiți [a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctele 120, 123 și 134, precum și jurisprudența citată].

- 72 Articolul 47 al doilea paragraf prima teză din cartă, care corespunde articolului 6 alineatul (1) prima teză din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), sensul și domeniul său de aplicare sunt, conform articolului 52 alineatul (3) din cartă, aceleași cu cele pe care le conferă convenția menționată. Prin urmare, Curtea trebuie să se asigure că interpretarea pe care o dă articolului 47 al doilea paragraf din cartă oferă un nivel de protecție care nu îl încalcă pe cel garantat de articolul 6 din CEDO, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului [Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctul 118 și jurisprudența citată].
- 73 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, obiectivul introducerii expresiei „instituită de lege” la articolul 6 paragraful 1 prima teză din CEDO este acela de a se evita ca organizarea sistemului judiciar să fie lăsată la discreția executivului și de a se asigura că această materie este reglementată de o lege adoptată de puterea legislativă într-o manieră conformă cu normele care reglementează exercitarea competenței sale. Această expresie reflectă în special principiul statului de drept și privește nu doar temeiul juridic al existenței instanței judecătorești înseși, ci și compunerea completului în fiecare cauză, dar și orice altă dispoziție de drept intern a cărei nerespectare face nelegală participarea unuia sau a mai mulți judecători la examinarea cauzei, ceea ce include în special dispoziții privind independența și imparțialitatea membrilor instanței avute în vedere (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 8 iulie 2014, Biagioli împotriva San Marino, CE:ECHR:2014:0708DEC000816213, punctele 72-74, și Curtea EDO, 2 mai 2019, Pasquini împotriva San Marino, CE:ECHR:2019:0502JUD005095616, punctele 100 și 101, precum și jurisprudența citată).
- 74 De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a avut deja ocazia să sublinieze că dreptul de a fi judecat de o instanță „instituită de lege”, în sensul articolului 6 paragraful 1 din CEDO, include, prin însăși natura sa, procesul de numire a judecătorilor (Curtea EDO, 12 martie 2019, Ástráðsson împotriva Islandei, CE:ECHR:2019:0312JUD002637418, nedefinitivă, punctul 98).
- 75 Din jurisprudența citată la punctele 71 și 73 din prezenta hotărâre rezultă că o neregularitate comisă cu ocazia numirii judecătorilor în cadrul sistemului judiciar în cauză determină încălcarea articolului 47 al doilea paragraf prima teză din cartă, cu precădere atunci când această neregularitate este de o asemenea natură și gravitate încât creează un risc real ca alte ramuri ale puterii, în special executivul, să poată exercita o putere discreționară nejustificată care să pună în pericol integritatea rezultatului la care conduce procesul de numire și să semene astfel o îndoială legitimă, în percepția justițiabililor, în ceea ce privește independența și imparțialitatea judecătorului sau a judecătorilor avuți în vedere, cum este cazul atunci când sunt implicate norme fundamentale care fac parte integrantă din instituirea și din funcționarea acestui sistem judiciar.
- 76 În lumina acestor principii trebuie să se examineze dacă neregularitatea survenită în procedura de numire în discuție a atras în speță după sine o încălcare a dreptului părților la judecarea cauzei lor de o instanță judecătorească constituită în prealabil prin lege, garantat la articolul 47 al doilea paragraf prima teză din cartă.

- 77 În această privință, trebuie amintit că, astfel cum s-a arătat la punctul 68 din prezenta hotărâre, această neregularitate rezultă exclusiv din nerespectarea de către Consiliu a apelului public la candidaturi din 3 decembrie 2013.
- 78 Astfel, trebuie să se constate că numirea unui judecător pe al treilea post a fost efectuată cu respectarea normelor fundamentale pentru numirea judecătorilor la Tribunalul Funcției Publice, care erau articolul 257 al patrulea paragraf TFUE și articolul 3 din anexa I la Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- 79 În acest context, simpla împrejurare că Consiliul a recurs la lista întocmită în urma apelului public la candidaturi din 3 decembrie 2013 în vederea ocupării celui de al treilea post nu este suficientă pentru a stabili că a existat o încălcare a unei norme fundamentale a procedurii de numire a judecătorilor la Tribunalul Funcției Publice de o asemenea natură și gravitate încât ar fi creat un risc real ca Consiliul să își exercite în mod nejustificat competențele punând în pericol integritatea rezultatului la care a condus procesul de numire și semănând astfel o îndoială legitimă, în percepția justițiabililor, în ceea ce privește independența și imparțialitatea judecătorului numit pe al treilea post sau chiar ale camerei în care acesta a fost repartizat.
- 80 În această privință, neregularitatea din procedura de numire în cauză se distinge de cea în discuție în Decizia Curții AELS din 14 februarie 2017, Pascal Nobile/DAS Rechtsschutz-Versicherungs (E-21/16), menționată la punctul 75 din Hotărârea din 23 ianuarie 2018, FV/Consiliul (T-639/16 P, EU:T:2018:22). În realitate, această din urmă neregularitate a constat în numirea unui judecător la Curtea AELS pentru un mandat a cărui durată fusese stabilită în mod excepțional la trei ani în loc de șase ani și privea astfel, spre deosebire de neregularitatea examinată în prezentele cauze, încălcarea unei norme fundamentale referitoare la durata mandatelor de judecător în cadrul acestei instanțe, menită să protejeze independența acestora.
- 81 Rezultă din ceea ce precedă că nerespectarea de către Consiliu a apelului public la candidaturi din 3 decembrie 2013 nu constituie o încălcare a normelor fundamentale ale dreptului Uniunii aplicabile numirii judecătorilor la Tribunalul Funcției Publice, care să fi atras după sine o încălcare a dreptului reclamantilor la o instanță judecătorească constituită prin lege, garantat de articolul 47 al doilea paragraf prima teză din cartă.
- 82 Prin urmare și având în vedere că, în măsura în care hotărârile supuse reexaminării nu cuprind alte elemente susceptibile să pună la îndoială respectarea articolului 47 al doilea paragraf prima teză din cartă, este necesar să se constate că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat în aceste hotărâri că dispoziția respectivă a fost încălcată. Astfel, neregularitatea menționată la punctul anterior nu putea justifica prin ea însăși anularea unei decizii judiciare adoptate de completul de judecată la care a fost repartizat judecătorul numit pe al treilea post.
- 83 Rezultă din tot ceea ce precedă că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin anularea deciziilor atacate numai în temeiul neregularității survenite în procedura de numire în cauză.

Cu privire la existența unei atingeri aduse unității sau coerenței dreptului Uniunii

- 84 Eroarea de drept care viciază hotărârile supuse reexaminării este de natură să aducă atingere unității și coerenței dreptului Uniunii.
- 85 Astfel, hotărârile supuse reexaminării pot constitui precedente pentru cauze viitoare, interpretarea și aplicarea eronate de către Tribunal a articolului 47 al doilea paragraf prima teză din cartă putând să se repercuteze în alte cauze care pun în discuție numirea unui membru al unui complet de judecată și, mai general, dreptul la o instanță judecătorească independentă și imparțială, constituită în prealabil prin lege.

- 86 În plus, acest drept are un caracter fundamental și transversal în ordinea juridică a Uniunii, a cărui interpretare, dar și coerență trebuie asigurate de Curte, în special atunci când apar întrebări în această privință într-un context specific care nu a dat încă naștere unei jurisprudențe constante a acesteia.
- 87 În aceste condiții, este necesar să se constate că hotărârile supuse reexaminării aduc atingere unității și coerenței dreptului Uniunii prin faptul că Tribunalul, în calitate de instanță de recurs, a statuat că completul de judecată al Tribunalului Funcției Publice, care a pronunțat deciziile atacate, era compus în mod nelegal, întrucât a existat o neregularitate care a viciat procedura de numire a unuia dintre membrii acestui complet, ceea ce a condus la o încălcare a principiului judecătorului legal, consacrat la articolul 47 al doilea paragraf prima teză din cartă, și a anulat respectivele decizii.

Cu privire la efectele reexaminării

- 88 Articolul 62b primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene prevede că, în cazul în care Curtea constată că hotărârea Tribunalului aduce atingere coerenței dreptului Uniunii, aceasta trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este ținut de dezlegarea dată chestiunilor de drept de către Curte. Atunci când trimite cauza spre rejudecare, Curtea poate preciza, în plus, care dintre efectele deciziei Tribunalului urmează a fi considerate definitive în raport cu părțile aflate în litigiu. Cu titlu de excepție, dacă soluția litigiului decurge, având în vedere soluția pronunțată în reexaminare, din constatările privind faptele pe care s-a bazat decizia Tribunalului, Curtea poate hotărî ea însăși definitiv.
- 89 Așadar, Curtea nu se poate limita să constate atingerea adusă unității sau coerenței dreptului Uniunii fără a deduce efectele acestei constatări asupra celor două litigii în cauză (a se vedea de asemenea Hotărârea din 10 septembrie 2015, Reexaminare Missir Mamachi di Lusignano/Comisia, C-417/14 RX-II, EU:C:2015:588, punctul 60 și jurisprudența citată).
- 90 Întrucât Tribunalul a anulat, în hotărârile supuse reexaminării, deciziile atacate în temeiul unei încălcări a articolului 47 al doilea paragraf prima teză din cartă, fără a examina motivele pe care recurenții le-au invocat în susținerea recursurilor lor respective, se impune anularea hotărârilor supuse reexaminării și trimiterea cauzelor spre rejudecare la Tribunal pentru a se putea pronunța cu privire la aceste motive.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 91 Potrivit articolului 195 alineatul (6) din Regulamentul de procedură al Curții, în cazul în care decizia Tribunalului care face obiectul reexaminării a fost dată în temeiul articolului 256 alineatul (2) TFUE, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 92 În lipsa unor norme speciale privind repartizarea cheltuielilor de judecată în cadrul unei reexaminări, trebuie să se decidă ca fiecare parte să suporte propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) Conexează cauzele C-542/18 RX-II și C-543/18 RX-II în vederea pronunțării hotărârii.**
- 2) Hotărârile Tribunalului Uniunii Europene (Camera de recursuri) din 19 iulie 2018, Simpson/Consiliul (T-646/16 P, nepublicată, EU:T:2018:493), și HG/Comisia (T-693/16 P, nepublicată, EU:T:2018:492), aduc atingere unității și coerenței dreptului Uniunii prin faptul că Tribunalul Uniunii Europene, în calitate de instanță de recurs, a statuat că completul de judecată al Tribunalului Funcției Publice al Uniunii Europene, care a pronunțat Ordonanța din 24 iunie 2016, Simpson/Consiliul (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136), și Hotărârea din**

19 iulie 2016, HG/Comisia (F-149/15, EU:F:2016:155), era compus în mod nelegal, întrucât a existat o neregularitate care a viciat procedura de numire a unuia dintre membrii acestui complet, conducând la o încălcare a principiului judecătorului legal, consacrat la articolul 47 al doilea paragraf prima teză din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, și a anulat respectivele decizii.

- 3) Anulează hotărârile menționate.**
- 4) Trimite cauzele spre rejudecare la Tribunalul Uniunii Europene.**
- 5) Domnul Erik Simpson, Consiliul Uniunii Europene, HG, Comisia Europeană și guvernul bulgar suportă propriile cheltuieli de judecată aferente procedurilor de reexaminare.**

Semnături